

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **T. (T.) K.**, bytem S., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen **žalovaný** či **MPSV**), v řízení o žalobě ze dne 2.8.2012 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.6.2012 č.j. X o rodičovský příspěvek a o nákladech řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30.7.2014 č. j. 16Ad 22/2013-48

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5.6.2012 č.j. X se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 3.146,-Kč nejpozději do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 2.8.2012 doručenou Městskému soudu v Praze dne 7.8.2012 a následně postoupenou na základě pravomocného usnesení uvedeného soudu č.j. 2Ad 40/2012-30 ze dne 4.1.2013 zdejšímu soudu se žalobce společně s manželkou Ing. A. K. domáhali přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 05.06.2012 č.j. X. Žalobci se hlavně neztotožnili s argumentací správního orgánu, který vztáhl vymezení článku 1 písm. z) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen **Nařízení**), na soubor dávek, které je třeba započíst do limitu na výplatu celkové částky na rodičovském příspěvku podle § 30 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), proto lze aplikací Nařízení dospět k závěru, že žalobcům měla být do limitu započtena dávka *Elterngeld*, která je svou povahou rodičovským příspěvkem vypláceným v SRN (*Spolková republika Německo*) a jako taková může být postavena na roveň českému rodičovskému příspěvku, ale dle žalobců však není žádné legislativní opory k tomu započítat do limitu 220.000,-Kč výplatu dávky *Landeserziehungsgeld*, neboť tato dávka není rodičovským příspěvkem, je dávkou „lokální“ vyplácenou pouze v Bavorsku a rodičovskému příspěvku neodpovídá ani povahou na rozdíl od dávky *Elterngeld*. Dle nich i osobám migrujícím musí být zachována práva vyplývající z českých právních předpisů, čímž je i pobírání rodičovského příspěvku do 4 let věku dítěte

max. do výše 220.000,-Kč, a protože na dítě A. K. nebyl v ČR tento strop dosud dočerpán a dosud mu nejsou 4 roky, trvá nárok na pobírání rodičovského příspěvku; v opačném případě by osoba migrující a její rodinný příslušník byli znevýhodněni oproti osobě, na kterou se vztahují pouze vnitrostátní předpisy. Závěrem bylo požadováno zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 5.6.2012 a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, rovněž byly požadovány náklady řízení bez specifikace. (*K žalobě byla připojena kopie napadeného rozhodnutí.*)

Napadeným rozhodnutím ze dne 5.6.2012 č.j. X žalovaný změnil odvoláním napadené rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Plzni (dále jen **ÚP**) č.j. 22548/12/DO ze dne 30.4.2012 žalobcem T. K. takto: *Ve výroku rozhodnutí se za slova „zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů“ vkládají slova „a podle článku 1 písm. z), článku 4 a 5 a článku 68 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení,“. Ostatní znění výroku rozhodnutí zůstává nezměněno a potvrzuje se.* V odůvodnění rozhodnutí ze dne 5.6.2012 žalovaný popsal průběh řízení, kdy na základě žádosti T. K. o rodičovský příspěvek na dítě A. K., nar. ... (dále jen **nezletilý**), který byl oznámením ÚP ze dne 5.8.2009 přiznán za měsíc červenec 2009 ve výši 7.600,-Kč; dle potvrzení Zentrum Bayern Familie und Soziales, Region Oberpfalz, ze dne 22.10.2009 a 23.09.2010 byl nárok na Elterngeld od 18.08.2009 do 17.08.2010 a na Landeserziehungsgeld od 18.08.2010 do 17.08.2011 na nezletilého v měsíční výši 300 €, tj. 7.200 €. Za období od 01.09.2010 do 31.12.2010 byla pravomocným rozhodnutím ÚP č.j.: 2478/10/DOA/6 ze dne 10.05.2011 poskytnuta vyrovnávací dávka rodičovský příspěvek na nezletilého ve výši 167 Kč měsíčně. Na základě žádosti o rodičovský příspěvek ze dne 9.1.2012 byla tato dávka na nezletilého oznámením ÚP č.j.: 10800/12/00 ze dne 21.2.2012 přiznána od 1.1.2012 ve výši 11.500 Kč měsíčně. Pravomocným rozhodnutím ÚP č.j.: 15458/12/DO ze dne 12.3.2012 byl rodičovský příspěvek na nezletilého od 1.3.2012 snížen na 6.724 Kč. V roce 2012 byl rodičovský příspěvek vyplacen za leden a únor ve výši 23.000 Kč a za březen ve výši 6.724 Kč. Za období červenec 2009 až březen 2012 byla dávka vyplacena v celkové výši 220.000 Kč [7.600 + 182,008 (7.200 €) + 668 (167 x 4) + 23.000 + 6.724]. Rodičovský příspěvek podle zákona je rodinnou dávkou, *Elterngeld* a *Landeserziehungsgeld*, jako typ příspěvků na výchovu dítěte, jsou rovněž rodinnými dávkami podle Nařízení. Dále ÚP oznámením č.j.: I9009/12/D0 ze dne 12.4.2012 zahájil řízení ve věci odejmutí rodičovského příspěvku a v souladu s § 36 *správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.)* dal žalobci možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a žalobce v písemném vyjádření uvedl, že nesouhlasí s odejmutím rodičovského příspěvku, které je v rozporu s principy rovného zacházení. Závěrem bylo uvedeno, že ÚP v odůvodnění rozhodnutí neuvedl všechny zjištěné skutečnosti, které odůvodňují výrok rozhodnutí, porušil tím správní řád, ale nikoliv způsobem, který by odůvodňoval zrušení vydaného správního rozhodnutí, proto odvolací správní orgán rozhodnutí změnil a do výroku napadeného rozhodnutí doplnil další předpis, podle něhož bylo rozhodováno.

Po provedeném řízení *zdejší soud rozsudkem ze dne 30.7.2014 č.j. 16Ad 22/2013-48* ve vztahu k žalobci T. K. podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní* (dále jen **s.ř.s.**), žalobu zamítl (*výrok I.*) a ohledně žalobkyně Ing. A. K. řízení zastavil (*výrok II.*), jelikož vzala žalobu zpět, a *výrokem III.* nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Jmenovaný žalobce zastoupený advokátkou JUDr. Hanou Němečkovou, se sídlem Panská 6, 110 00 Praha 1, podal proti uvedenému rozsudku ze dne 30.7.2014 včasnou kasační stížnost ze dne 21.9.2014, o níž rozhodl *Nejvyšší správní soud* (dále jen *NSS*) dne 29.4.2015 rozsudkem č.j. 3 Ads 194/2014-37 tak, že *zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30.7.2014 č.j. 16Ad 22/2013-48 ve výroku I. a III. a věc v tomto rozsahu vrátil uvedenému soudu k dalšímu řízení*, neboť shledal kasační stížnost důvodnou. V odůvodnění NSS zdůraznil, že krajský soud nevypořádal veškerou žalobní argumentaci, neboť se vůbec nevěnoval otázce, zda samotná skutečnost, že se jedná o rodinnou dávku ve smyslu Nařízení, musí nutně znamenat její započítání do předmětného limitu (220.000,-Kč) a navíc vzbuzuje pochybnosti i jistota, s jakou správní orgány i krajský soud označily za dávku odpovídající českému rodičovskému příspěvku dávku *Landeserziehungsgeld*, když prakticky jediným důkazem v tomto směru je e-mailová korespondence mezi pracovníky českého a německého ministerstva práce a sociálních věcí. Německá strana přitom k dávce samotné jen stručně uvedla, že se jedná o jakýsi druh přídavku či podpory při výchově dítěte (doslova „*kind of child raising allowance*“). Z tohoto stručného vyjádření nelze bez dalších informací postavit na jisto, že se jedná o dávku odpovídající rodičovskému příspěvku a nikoli o dávku jiné povahy, jejíž dopad na závěr o dosažení limitu plnění by nebylo možné dovozovat. K odpovědnému porovnání dávky *Landeserziehungsgeld* s rodičovským příspěvkem jsou nezbytné i další údaje, které si měl obstarat již správní orgán ve správním řízení. Přestože není možné vyloučit, že by se mohlo jednat o dávky srovnatelné s rodičovským příspěvkem podle české úpravy, NSS pro tento závěr postrádá jasné argumenty. Tím spíše v případě, kdy uvedená dávka není obsažena v databázi Společného informačního systému o sociální ochraně a sociálním zabezpečení jako dávka koordinovaná. Nepochybně by bylo vhodné zjistit, *jaké jsou podmínky pro její výplatu, jaký je její primární účel, kdo může být jejím nositelem, na jakou dobu je dávka vyplácena a další podstatné charakteristiky*. Vzhledem k tomu, že rodičovskému příspěvku odpovídá v Německu vyplácená dávka *Elterngeld*, o čemž ostatně nemá pochybnosti ani stěžovatel, nebylo by od věci zkoumat, zda, a popřípadě jak, se dávky *Landeserziehungsgeld* a *Elterngeld* odlišují. NSS má za to, že až po takto naznačené analýze bude možné učinit jednoznačný závěr o povaze dávky *Landeserziehungsgeld* a provést srovnání s českým rodičovským příspěvkem. Za dané procesní situace se NSS nemohl k povaze dávky *Landeserziehungsgeld* vyjádřit a odpovědět tak na námitky žalobce podražené pod kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s., protože pokud by tak učinil, nepřipustně by nahrazoval činnost krajského soudu, popřípadě již správních orgánů, a tím by vlastně popřel principy kasačního přezkumu. Závěrem bylo uvedeno, že v dalším řízení je nezbytné se zaměřit na otázku, zda a proč pro započítání dávky *Landeserziehungsgeld* do finančního limitu, který může být vyplacen v rámci rodičovského příspěvku, postačí, že se jedná o dávku rodinnou ve smyslu čl. 1 písm. z) Nařízení, či zda se musí jednat o dávky povahově shodné a v čem taková shoda spočívá. V souvislosti s tím bude nezbytné vysvětlit, *jaké rysy se považují za podstatné pro porovnání obou dávek, a z jakých podkladů je třeba při porovnání vycházet*.

Z připojeného spisu *NSS sp. zn. 3 Ads 194/2014* vyplývá, že JUDr. Hana Němečková zastupující žalobce v řízení o kasační stížnosti v podání ze dne 31.10.2014 vyčíslila náklady řízení ve výši 8.228,-Kč za dva úkony právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), 2xRP, vč. 21% DPH).

K dotazu zdejšího soudu JUDr. Hana Němečková dne 10.7.2014 sdělila, že její zastoupení ve vztahu k žalobci netrvá a náhradu nákladů řízení v této věci neuplatňuje.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti

rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. mimo jiné ve věcech sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Podmínky nároku na rodičovský příspěvek jsou stanoveny v § 30 odst. 1 zákona: Rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 220.000 Kč, není-li dále stanoveno jinak.

V § 30 odst. 8 zákona je uvedeno, že jestliže po odpočtu všech vyplacených částek rodičovského příspěvku od celkové částky 220 000 Kč zbývá částka, která je nižší než částka, která byla naposledy na rodičovském příspěvku vyplacena, vyplátí se tento rozdíl ve splátce rodičovského příspěvku náležejícího za poslední kalendářní měsíc.

Dle Nařízení č. 883/2004 článek 1 písm. z) se „rodinnou dávkou“ rozumí všechny věcné nebo peněžité dávky určené k vyrovnání rodinných výdajů, s výjimkou záloh na výživné a zvláštních dávek při narození dítěte a při osvojení dítěte uvedených v příloze I. (Podle vymezení věcného rozsahu v článku 3 odst. 1 tohoto Nařízení není rozlišováno, zda jsou jednotlivé dávky financovány z příspěvků, či zda je vyplácí zaměstnavatel, instituce sociálního zabezpečení nebo orgán veřejné správy.)

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí MPSV z důvodů shora uvedených. Zdejší soud *vázán v této věci právním názorem vysloveným ve shora citovaném rozsudku NSS ze dne 29.4.2015 (§ 110 odst. 4 s.ř.s.)*, na jehož celé odůvodnění pro stručnost odkazuje, jelikož je všem účastníkům znám, proto *napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 5.6.2012 zrušil (výrok I. rozsudku) bez nařízení jednání (§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s.)* pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, přičemž právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s.ř.s.). Žalovaný tedy nejprve zjistí (*oficiální cestou*) nezbytné potřebné skutečnosti ve smyslu odůvodnění rozsudku NSS ze dne 29.4.2015 u příslušného orgánu v SRN a teprve poté s ohledem na zjištění o povaze dávky *Landeserziehungsgeld* rozhodne o odvolání žalobce proti rozhodnutí ÚP ze dne 30.4.2012.

V řízení o kasační stížnosti byl úspěšný žalobce zastoupen shora jmenovanou advokátkou, proto soud rozhodl o povinnosti žalovaného uhradit mu náklady řízení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., *advokátní tarif* (dále jen *AT*), spočívající ve dvou úkonech právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání - *kasační stížnost*) á 1.000,-Kč za úkon (§ 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) *AT*) a dvou náhrad hotových výdajů á 300,-Kč (§ 13 odst. 3 *AT*), tj. 2.600,-Kč, a jelikož je jmenovaná advokátka plátcem daně z přidané hodnoty, tj. DPH, náleží i částka 546,-Kč, která činí 21% z částky 2.600,-Kč (§ 14a odst. 1 *AT*). Celkovou částku 3.146,-Kč je žalovaný povinen uhradit žalobci ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (*výrok II.*).

Žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení (*výrok III. rozsudku*), i když byl žalobce nakonec úspěšný, ale v řízení před krajským soudem nebyl zastoupen advokátem, tudíž mu v tomto směru náklady nevznikly a v průběhu řízení neuvedl žádnou specifikaci požadovaných nákladů řízení, ač je na něm, aby doložil, jaké náklady řízení před soudem vynaložil (§ 60 odst. 1 s.ř.s.). Soud pro úplnost poznamenává, že v původním řízení před krajským soudem byla žalobkyní rovněž Ing. A. K., která ale vzala dne 30.7.2014 žalobu zpět, proto bylo již v rozsudku ze dne 30.7.2014 č.j. 16Ad 22/2013-48 rozhodnuto tak, že jmenovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věta první s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno; *nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.*

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 31. srpna 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně